

Весна В. Башић^[1]

Уредник трилогије О српској уметности с љубављу

УДК 069:929 Миљковић Љ.
Информативни прилог
Примљен: 16.12.2025.
Прихваћен: 22.12.2025.
doi: 10.5937/napredak6-63536

Љубица Миљковић – Леџбеница душе

Љубица Миљковић – прегалаштво за памћење

Слово Бог да

Љубица Буба Миљковић (Београд, 2. јануар 1949.
– Београд, 26. мај 2025).

Завршила је студије историје уметности на Филозофском факултету Универзитета у Београду. Радила је кратко као секретар Одељења за историју уметности и библиотекар у Републичком заводу за заштиту споменика културе. Била је кустос Народног музеја Србије од 1984. до 2015. године; радила је у Кабинету графике, а затим је била задужена и водила Збирку југословенског сликарства XX века. После положеног стручног испита, стекла је звање вишег кустоса, потом и музејског саветника. Истраживала је српско сликарство XX века и историју Народног музеја Србије, где је радила. Бавила се и ликовном критиком. Била је члан селекционих комисија, жирија за награде и савета галерија.

Аутор је више десетина тематских или пригодних изложби, научних студија, стручних радова,

Љубица Буба Миљковић

Фото: Enter media

каталога и монографских публикација. Сценариста је три телевизијске документарне емисије под насловом „Тајне Народног музеја”, као и више десетина прилога за Школско-образовни програм РТС. Одржала је на стотине предавања

[1] vesnabasic60@gmail.com

Вече сећања на Љубицу Бубу Миљковић, Галерија '73 у Београду, новембар 2025. године.

Фото: Enter media

на Коларчевим универзитету, Педагошком факултету и установама културе широм Републике Србије. Покренула је и уређивала лист *Гласник Друштва пријатеља Народној музеја*.

Почасни је члан Друштва српских уметника „Лада“. Дародавац је и члан Скупштине Матице српске у Новом Саду. За свој вишедеценијски предани рад, посвећеност струци и унапређење музејске професије, добила је

више захвалница, награда и значајних професионалних признања.

Добитник је Награде за животно дело „Михаило Валтровић“, коју додељује Музејско друштво Србије за врхунски допринос националној култури за област истраживања, заштите, коришћења, прикупљања и представљања покретног културног наслеђа. У госпођи Љубици Буби Миљковић имали смо ретку и драгоцену

Вече сећања на Љубицу Бубу Миљковић, Галерија '73 у Београду, новембар 2025. године.

Фото: Enter media

сарадницу на пољу чувања и афирмације српске културне, уметничке и духовне баштине. Њена дела су, подједнако и потврда непрекидног човековог промицања између стварности и визије, земље и неба, материјалног и духовног, потврда о крхком чувству које у човеку настаје и нестаје, пулсирајући животом самим.

Као настављач започетог, трагалац и срчани борци – раденик у славу Бога, рода и отаџбине,

задужила нас је својим прегалаштвом, знајући *да само дела љубави осћају*. Праву добробит њеног прегнућа, осетиће читаоци и они који долазе.

О захвалности и љубави сведоче њен живот и музејска деоница овековечени у капиталном трокњижу *О српској уметности с љубављу*, у издању Фондације „За српски народ и државу”.

Призив радости и доброте

Бубино појуће срце

„На видик целоме свету, који ће узвикнути:
Гле, Срби!”
Милош Црњански, *Сеобе*, књ. I

Љубица Буба Миљковић (1949–2025) целом својом личношћу и својим посвећеним и преданим радом, припадала је и служила своме роду, налазећи у томе припадању највећу своју обавезу, а у томе служењу највећу своју радост. Са горчином сазнања о трагедији српског народа, али и са ширином човека који сагледава дубље и дуже, токове живота и историје, она је одолевала грубостима времена чији смо савременици – јер она је знала *да само дела љубави остају*.

Њено академско прегнуће на свеобухватном испитивању сложених тема у разноврсном и богатом националном уметничком и књижевном стваралаштву, почива на знању, посвећености, стрпљењу и вери у *савршени закон слободе*. А њена молитва Творцу и неутољива жеђ да созерцава Истину и Пут, снажили су је да извесност будућности види у *служби свейлосћи*.

Из тог призива и одзива, Љубица Миљковић је свим својим бићем, наслеђем, схватањима и уверењима, била окренута небеским висинама, а из тога сагласја проистекли су њени светоназори и стваралачки мотиви. Несумњиво, ово је било могуће достићи само виђењем и увиђањем општег и националног историјског, културолошког и уметничког контекста, доказујући

да уметност превазилази националне оквире и припада светској уметничкој баштини. Љубица Миљковић је, са дугогодишњим кустоским искуством и раскошним књижевним талентом, на основу чињеница и слојевитих и разноврсних података из архивских извора, уцелинила живот, сликарство и уметничка дела одабраних српских сликара – који потврђују пут „славе и части”.

Буба се трудила да свака њена ликовно-књижевна бројаница, идеја, идеала, тежњи и описа уметника и дела, допринесе да се извесни занемарени, а тако важни проблеми наше културе, духовности, и васпитања, и у књигословској пракси расветле, и утичу на наше облагорођавање, као и на то, да се превреднују неке наше заблуде и оплемени свакодневица.

Носила је у себи чежњу за смирајем и смислом – потврђујући да смрти нема, само сеоба, стварних или метафизичких. Суштаствено, има значење тихог, кротког живота са Смислом. У сазнајном смислу, Буба је следила мисао Божи-дара Кнежевића да су „речи живе слике ствари” и зато им враћа аналогни кључ повезивања кроз симболе, а њихову првобитну моћ представе стварности, видеала као непрестане преображаје речи – које воде пуноћи њиховог значења.

Љубица Миљковић нас је, својим знањем и дугогодишњим кустоским искуством, упутила у сложене историјске истине, уметничке путеве и природу сликарског стваралаштва, уметничке укрштаје и висине српских сликара током једног века. Она износи сажето и узбудљиво колико је живот од ових уметника захтевао самопрегоре и тегобе, напоре и муке, горчине, неспоразуме и неизвесности. Наративно неусиљено, мисаоно засновано на убеђењу и вери да прошлост

има живе и делотворне слојеве, оне који зраче, у сваком времену.

Кроз сав њен живот, где год да се кретала, о чему год је промишљала, над свим што је радила и писала – Љубица Миљковић је у непосредној близини видела тајанствену *светлост уметности*. Уметност доприноси уцелињеној радости теологије. Љубица је спознала ову тајну уметничког стварања – у посвећеном хваленију Божанског Логоса. Ако су за дубоке мисли потребна животна искуства која су изван граница могућег и често надилазе моћи схватања, ако је за позвање којег се прихватила потребна велика снага, Буба је поседовала и једно и друго. Била је обдарена способностима дубоког промишљања, са смислом за строга методска правила мишљења и афинитетом за стрпљива и дуготрајна проучавања.

Свако ко је бар једном био у сусрету или разговору с Бубом, осетио је њен однеговани мир. У њеном лику и држању исијавала је душевно-ментална снага унутрашњег света који у себи титра и сагорева, али је споља миран и недодирљив.

Човек је увек тајновито спреман, колико за своје мисли толико и за оне које долазе до њега, као што је неком чудесном силом увек

припремљен за осећања која ће се ушуњати у његову душу. Отац Тадеј Витовнички је имао поука таман онолико колико је душа код њега дошло на исповест, али од свих, опет неком промишљу, у овом свету су остале најпознатије његове речи: „*Какве су њи мисли, њакав њи је живој*”. Буба их је свакодневно понављала и себи и својим пријатељима. Следећи поуку оца Тадеја, сматрала је да човек када влада мислима, показује духовно здравље.

Буба је тражила светионик у сваком времену, ослонац у свакој невољи, путоказ у свакој чежњи, светлост у свакој тами, веру у бољитак, у смисао трајања у овом свету, у васиони. Своје знање и искуство радо је преносила другима. Сви носимо такву слику о њој. Увек је била у служби хуманости. Неуморна у давању љубави. Буба је увидела и уверила се у то да управо Божански тренуци живота сачињавају истинску супстанцу света; и да човек са појућим срцем јесте острво Божије – Његов светионик, Његов посредник.

На земљи постоји само једна истинска срећа, и та срећа је блаженство *волећеи* и *појућеи срца*: јер оно већ за живота ураста у духовну суштину света и суделује у Царству Божијем.

